

AMERIŠKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!
GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

STEV. (No.) 159.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 9. OKTOBRA — THURSDAY, OCTOBER, 9, 1924.

LETNIK XXXIII.

Katoliška cerkev v Jugoslaviji.

V JUGOSLAVIJI NAPREDUJE KATOLIŠKA CERKEV, KATERO PODPIRAJO TUDI PRISTAŠI PRAVOSLAVNE VERE, KI SE ZAVEDAJO; DA MORA IMETI ISTE PRAVICE, KAKOR PRAVOSLAVNA. (Piše Annie Kristič.)

Nova koalicijska vlada v Beogradu, katera je sestavljena iz mož, ki so dobri državni in katero podpira tudi Radić, ki je vodja hrvatske seljaške stranke obeta, da bo kos svoji težki nalogi. Ministrska mesta so v najboljših rokah, katerih nekaj važnih sedežev zasedajo tudi Slovenci.

Ministrski predsednik Ljuba Davidović, bivši profesor in vodja demokratske stranke v Srbiji, je s študiranjem spornega vprašanja pod prejšnjim režimom pokazal voljo, da hoče delati potom sporazuma s hrvatskim in slovenskim narodom. Dr. Marinković, ki je zunanji minister, je deležen zaupanja vseh strank. V svojem listu "Pravda" je že večkrat izrazil željo, da bi se postavila potrebna katoliška katedrala v Beogradu, kar tudi da bi se pospešilo pogajanje za spojitve katoliške in pravoslavne cerkve.

Pravda se tudi poteguje za to, da se da katoliški cerkvi iste pravice, katerih je deležna pravoslavna v državi. Duhovne in cerkvene posle vodi dr. Korošec, ki je zadobil svojo trenajo pri za narod veljavnemu prevzvišenemu ljubljanskemu škofu Jegliču.

Dr. Korošec ima zelo težko nalogo kot prosvetni minister, ker njegov posel se tiče ne le potreb katoličanov, ampak tudi pravoslavcev in mohamedancev, ker so državno pripoznana vsa tri veroizpovedanja. Tako so tudi ogrski in nemški protestanti zahtevali, da se njih vera pripozna, kar je dr. Korošec takoj, ko je prevzel svoje mesto, dovolil. Njegovo prvo delo je bilo, dati svojo pomoč pri ustoličenju patriarha pravoslavne cerkve. Pri tej priliki je stal dr. Korošec poleg kralja Aleksandra, kateremu je izročil odredbo, po kateri je bil ustoličen patriarh.

Koncem avgusta t. l. so priredili jugoslovanski škofje svojo letno konferenco v Dja-kovem, katere se je udeležil tudi Mrg. Pelegrinetti, papežev nuncij v Beogradu. Sprejeti sta bili dve resoluciji na tej konferenci in sicer: Katoliška vzgoja in organizirano podpora na braniku zoper poizkuse, izpodrinitelj iz šolskega poduk. Nadalje se je tudi razpravljalo o gmotnem stanju, v katerem se nahaja duhovščina v Jugoslaviji, na kar so odločili, da se pošlje deputacijo k vladi, ki bi imela nalogo pojasniti ta položaj vladi.

Katoličani v Srbiji imajo tudi za zaznamovati velik predek v teku par let. Vstajalo se je več novih župnij, imajo pa tudi velike katoliške organizacije v Beogradu, Nišu, Skoplju in Kragujevacu.

Indianapolis, Ind. — Pretečeni teden je bilo v Indianapolis 5 oseb usmrtenih skozi avtomobilske nezgode, 5 jih je pa bilo težko poškodovanih.

IZ KITAJSKEGA BOJIŠČA.

Boji se nadaljujejo v bližini Sungkianga. — \$20.000.000 se potrebuje za pomoč prizadetim vsled vojne in poplave.

Sanghaj. — Boji se nadaljujejo južno od Sungkianga. Vprizorili so se tudi napadi od strani na mesto in vasi južno-vzhodno od Sungkianga. Kiangsu, ki je vprizoril napade ob železniški progi, je bil potisnjen nazaj. Črta zapadno od Sanghaja, je ostala nespremenjena. Številni agenti, ki jih je poslal Chi Shih-yuan, in Wu Pei-fu so zelo aktivni, da bi z lažmi zbegali čete Chekianga, katere nagovarja, da bi se uprli.

Več prominentnih Kitajcev je poslalo premierju in članom kabineta brzojavko, v kateri protestirajo proti civilni vojni, ki je napravila že toliko gorja. Ljudstvo silno trpi. Mrtvih in ranjenih je že več tisoč. V brzojavki se glasi, da spor še ni končan, pri koncu pa je trpeče ljudstvo in denarna sredstva. Trgovci ne morejo opravljati svojih kupčij, kakor tudi farmarji ne svojega dela. Celo denarni mogotci so že v skrbeh, kaj da jim prinese jutrišnji dan. Potrebuje se najmanj \$20.000.000 za odpravo prizadetim vsled vojne in vsled poplave.

Zadnje poročilo iz Sanghaja pravi, da so čete gen. Suna zavzele mesto Sungkiang, ki leži 28 milj od Sanghaja.

Deset družin je ogenj pregnal iz postelj.

Chicago, Ill. — Ogenj na 1235-37-39 W. Lake Str. v Chicago, Ill., ki je nastal na nepojasnen način v treh poslopih starinarja John Jacobsona se je tako hitro razširil, da se komaj z golim življenjem rešilo iz gorečega poslopja 10 družin, ki so se nahajali za časa požara še v posteljah. — Na 1421 S. Wabash ave. so pa imeli "munšajnariji" smolo. Kuhali so žganje, ker pa niso bili v tej kuhni eksperti so tako ravnali, da je kotel razneslo, kar je napravilo silno zmedo vsled poka v poleg se nahajajoči bolnici s. Lukeža, dokler niso strežniki zagotovili bolnikom, da se nimajo ničesar bati. — Henry Manthy, star 38 letk strojnik pri Ice Cream kompaniji na 1800 Cornelia Str. je po noči ko je imel službo se hotel prepričati ako so okna in vrata dobro zaprta, kar sta pa zapazila dva stražnika, ki sta mislila, da je tat, ki hoče udreti v prostoro, sta ga ustrelila. Nesrečnež zapuša ženo in dva otroka.

Denver, Colo. — Pretečeni teden zaznamuje država Colorado največ smrtnih slučajev, posledice nepredvidnih voznikov avtojev in sicer usmrtenih je bilo 8 oseb, 15 oseb pa ranjenih.

RAZNE VESTI.

Washington. — Semkaj je prišlo poročilo iz Mehike, da je bil William B. Massey, ameriški državljani, superintendent Metropolitan Oil Co. v Tomo, Mexico po nekem Mehikancu ubit. Morila so zaprli, umorjeni zapuša ženo in dva otroka.

Berlin. — Od tukaj poročajo, da bo francosko-belgijska komisija dne 19. oktobra izročila zopet železnice v zasedenemu ozemlju Nemčiji.

Rim. — Vojvoda Pistoria, se je odločil za potovanje krog sveta, katero ima trajati tri leta in bo zvezano z raziskovanji potom aparatov za premikajoče slike v globočini morja, kjer bo iskal potopljene parnike.

Rockford, Ill. — Vodstvo Blackhawk parka je razpisalo nagrado \$50.00 tistemu, ki bi mogel dati kakšno informacijo, po katerih bi se prišlo na sled tatovom, ki so iz parka ukradli 14 divjih gosi.

Matton, Ill. — Truplo od W. L. Funkhouserja, starega 70 let, ki je že teden dni pogrešan je bilo najdeno. Zaprli so nekega črnca, ki je pripoznal, da je starčka umoril.

Tokio. — Parnik Toyokawa Maru se je nahajal ob hudi morski nevihti poleg otoka Sakhalin. Ravno ko je hotel zavoziti proti obrežju na varno, je valovje, ki se je nevrjetno visoko dvignilo, požrlo parnik, s katerim je izgubilo tudi 14 moč posadke — življenje.

Washington. — Indijanci v Zdr. državah se množe in sicer v teku 11. let se jih je pomnožilo za 16.283. Vseh rdečkožcev v Ameriki je sedaj 363.245; največ jih ima država Oklahoma in sicer 119.989.

Washington. — Tukaj je nastal požar v neki slamičarski tovarni, ki je napravil škode \$100.000. Človeških žrtev ni bilo.

Berlin. — Za časa vojne je bila vsa Nemčija zoper Wilsona. Danes pa poročajo, da so povodom nekega govora vzklikali Wilsonu, kot o četu Lige, idealistu, dalekovidnemu državniku in začetniku nove dobe. Tako se spreminjajo nazorji ljudstva.

Logansport, Ind. — Daniel Hostettler, farmar, je s svojim avtom zadel v mimo vozeči osebni vlak, sunek je bil tako močan, da je vrgel avto s farmarjem vred 30 čevljev proč, avto je bil ves razbit, farmarju se pa drugega ni pripetilo, kakor da je pri padcu izgubil svoje umetne zobe.

Danville, Ill. — 65 rudarjev od Chicago Collieries Co., ki so se nahajali na stavki tri tedne, so zopet prijeli za delo. Zastavkali so iz simpatije, ker družba ni dala prednost za zunanja dela brezposelnim rudarjem.

New York. — Izletniški parnik Mistletoe s 125 izletniki na krovu je pričel goriti, med tem ko je tisoče ljudi gledalo mučni prizor od obrežja, kako so reševali ribiški čolni in obrežni stražniki prestrašene izletnike, katere so vse rešili, parnik se je pa potopil.

OSCAR CARLSTROM



O. Carlstrom je kandidat za generalnega pravdnika države Illinois. Je sin priprostitih starišev in se je povselp do potrebne izobrazbe s pomočjo starišev in z lastnim zaslужkom. Tekom vojne je služil v armadi na Francoskem. V privatnem življenju prakticira odvetniški poklic. Te dni je izjavil pred skupino izdajateljev tujejezičnih časopisov, da je naklonjen, priseljevanju tujcemcev.

POLITIČNI GLASOVI.

La Follette je dejal, da ima lepo priliko do zmage. — Wheeler je zavihal ro-kave v Oregonu.

Rochester, N. Y. — V torek večer, je ob veliki udeležbi senator La Follette govoril v Pennsylvania, takoj nato se je pa odpeljal dalje proti Newark. V svojem govoru je napadal republikansko vladar, kar mu je občinstvo živahno pritrjevalo. Senator je med drugim rekel, da ako pride v Belo hišo, bo prvih osemnajst mesecev posvetil neumornemu delu, da počisti pri vladi, nato pa konstruktivnemu delu.

Wheeler, podpredsedniški kandidat neodvisne stranke, je tudi po vzgledu La Folletteja bičal sedanjo vladu in tudi povedal "vrline" Coolidgea, ko je bil le ta guverner države Massachusetts.

Kitajski banditi napadli vlak.

Peking, Kitajsko. — Kitajski banditi so napadli Peking ekspres v Sanyimiao. Moštvo, ki straži železnico je poglavo bandite v beg, a ne brez boja, ker banditi so odprli ogenj, tako da je bilo večje število stražnikov, kakor tudi banditov mrtvih.

Sovjetska vlada pustila za-preti 1.400 cerkva.

Carigrad. — Sovjetska vlada v Rusiji je dala povelje, da se ima zapreti 1.400 pravoslavni cerkva v državi Georgia, ker obdolžujejo oblasti, da so pravoslavni duhovni zagnali upor med ljudstvom. Vlada je tudi pričela veliko kampanjo proti pravoslavni cerkvi sploh, ker po zadržilu uradnikov sovjetske vlade, je cerkev nevarna sedanjemu režimu v Rusiji.

Manila. — V severnem okraju Luzona, je divjal strašni vihar na morju, kateri je zahteval 7 človeških žrtev, poleg tega je pa ob obrežju se nahajajoče hiše, 400 po številu dobesedno odnesel.

Iz Jugoslavije.

ZANIMIVA LJUBLJANSKA POROTA.

Mlad pustolovec.

12. sept. se je vršila samo ena obravnava in sicer proti Alojziju Heuflu, pečarju in posestniku sinu na Viču pri Ljubljani. Mož, ki še ni 20 let izpolnil in ima za seboj že precej viharo življenje, je bil obtožen radi več raznih goljufij in sleparij, ki jih je izvršil večinoma letos v mesecu maju. Odlomek njegovega pustolovskega življenja, ki nudi predmet današnji obravnavi nam bo predložila najjasnejša živahna slička njegovega zasliševanja.

Obtoženec, ki se predstavi senatu kot mlad in zelo zgovoren fant, pove na razna vprašanja predsednika, da je bil rojen leta 1904. in da je živel, predno ga niso vtaknili v zavarovalni zapor, kot pečarski pomočnik pri svoji materi vdovi na Viču. Oče mu je umrl l. 1917. in od takrat vodi pečarsko obrt njegova mati, ki mu je dajala poleg vseh drugih življenjskih potrebščin in cele oskrbe še okrog 40—50 Din na teden. Če ima mati dosti denarja, tega ne ve. Poročila se je drugič l. 1922. v starosti 54 let in je vzela komaj 32-letnega pečarja in to zaradi obrti. — Na ta način je dobil obtoženec jako mladega očma.

Predsednik: No, zdaj pa po vrsti, mladi mož! — Dobro! — Dne 4. majnika, ko sem bil že dva dni od doma, sem prišel k posestniku Antonu Slabetu v Podsmreki, o katerem sem zvedel, da prodaja svoje motorno kolo. Vprašal sem ga, če ga proda in mož je bil takoj zadovoljen. Hotel sem kupiti kolo za prijatelja Rusa iz Logateca. — Preds.: Ste imeli denar za nakup? — Ja, okrog 200 Din. — Preds.: Slab kupec! — Slabe je bil takoj pripravljen in mi je dal kolo, da ga preizkusim. Rekel sem mu, da se peljem k materi, v resnici pa sem se hotel peljati v Logatec in mor-da še naprej. Prišel pa sem samo do Brezovice, tam pa mi je zmanjkalo bencina. Slabe se je hotel peljati z menoj, kar pa sem odklonil, (smeje) ker sem vedel, da v tem slučaju ne bi bilo vse v redu in da ne bo nobene kupčije. (Zivahen smeh.) — Slabe je bil bolj pameten in je naročil ženi, da je skrivaj odlila bencin, in obstal sem na enkrat na cesti. Šel sem k mehaniku Mikuzu, ker sem mislil, da se mi je kolo pokvarilo. Ko pa je ta ugotovil, da manjka kolesu samo bencina, je stopil nenadoma pred naju navihanec Slabe, ki se je pripeljal iz prevodnosti za menoj s kolesom. In kupčija je šla v franže, ostal sem brez kolesa. Preds.: Kaj pa ste nameravali napraviti s kolesom? — Hotel sem ga dobro prodati in potem bi bil plačal Slabetu 7000 Din., dobiček bi bil pa snavil. (Smeš po dvorani.) — Preds.: No sedaj povejte dogodbico z raznimi gostilničarji, kjer ste igrali — Mico Kovačev. — Dobro! Pri Avg. Kancu v Podsmreki sem si naročil jajca in sem pil vino. Ker nisem imel denarja, sem mislil oditi in plačati drugi dan. Pa vražji

birt ni bil zadovoljen. — V gostilni Velkavrhovi je bila veselica. Vesela družba, živahne lepe družabnice. Izposodil sem si od prijatelja Gustelna 150 Din. Vse sem zapil in še 175 Din čez. Tovariši so kar naročevali in pili smo kar dva dni. Ko smo odšli, sem hotel vzeti še 8 litrov na "puf", pa mi birt ni hotel več dati. In zopet sem pogorel. — Od tam sem šel na Brezovico, kjer mi je posodil Urbančičev Blaž za par dni zopet 10 Din. Šel sem s fanti v gostilno, pili smo zopet in zopet ni bilo dosti teh 100 dinarjev. — Pri Kotarju sem dobil nato 96 dinarjev, ki sem jih zapisal pri Remžgarju. Prišla pa je zopet družba in pili smo, jaz pa sem obljubil birtu, da bom že plačal. — Preds.: Pa ste res mislili kdaj te cehe plačati? — O ja — zaslužil sem mislil in plačat. — Preds.: No dobro, zdaj pa povejte, kako je bilo, ko ste bili "Figovčev sin" iz Ljubljane? — V vnanjih goricah sem srečal na cesti Suhadolnika, ki se je peljal s konjem. Prosil sem ga, če smem pristi-ti in mož mi je dovolil. Med vožnjo me je vprašal: če nisem Figovčev sin. Seveda sem mu brž potrdil, potrdil pa sem mu še bolj z veseljem, da imamo še tistega lepega žrebca. — Koliko pa stane? Ja — 50.000 kron. — Nato sva nekje pila in postal sem zmešan. Kmalu sva sklenila, da bova zamenjala žrebca za njegovo kobilico, katero sem seveda primerno pohvalil. In napravila sva tako, da mi da on svojo kobilico in še 10.000 kron. Mož mi je dal voz in kobilico, 5 kg. ovsu in svoj dežni plašč, ker je deževalo. Jaz sem mu pa obljubil, da mu pripeljem drugi dan z vozom Figovčevega žrebca. — Vesela in zadovoljna in precej pijana od likofa sva se razšla. On domov, jaz pa z vozom in kobilico v restavracijo k "Levu" na Gosposvetki cesti. Tam sem prenočil kar v hlevu in sem se odpeljal drugi dan v Šiško, kjer sem se z nekim fantom, ki je bil dobro (Dalje na 3. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljate so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštino:	
500 — Din	\$ 7.75
1.000 — Din	\$ 15.15
2.500 — Din	\$ 37.75
5.000 — Din	\$ 75.00
10.000 — Din	\$ 149.00
100 — Lir	\$ 5.10
200 — Lir	\$ 9.85
500 — Lir	\$ 23.75
1.000 — Lir	\$ 46.25

Pri pošiljstvih nad 10.000 Din. i nad 2.000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljate na kakšno po cenah onega dne, ko m. sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SIEER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAV. NO.

Vse pošiljate naslovite na—SLO-VENSKO BANKO

ZAKRAJSKE & CEŠAREK

70-9th AVE., NEW YORK, CITY

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list
Amerikanski Slovencec ustanovljen
leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America.
Amerikanski Slovencec established 1891. Edinost 1914.
Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday,
Wednesday, Thursday and Friday.

PUBLISHED BY:

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

WAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879"

Razdrapanje duše.

(Za v resni preudarek napisal Rev. J. M. Trunk.)

Malo predzno je od mene, ki sem še ves "zelen," da o sledečem pišem, a srce mi ne pusti, da bi še dalje molčal. Nekako od l. 1909. sem že v zvezi z ameriškimi zadevami. Pred tremi leti sem za stalno prišel sem, bil med tujci, a opazoval. Zdaj sem prišel med lastne rojake, videl v kratkem še več, več ko dosti lahko rečem, in zdaj moram govoriti.

RAZDRAPANE DUŠE. KJE? KDO?

Okoli 200.000 Slovencev je v Ameriki. Vsi imajo duše, seve. A kakšne? Mnogi so prišli sem, ne pretiravam, z MRTVIMI dušami. Duše so jim umrle že v starem kraju. Razjed jih je liberalizem, socializem, morda nekaterim tudi paganski nacionalizem. Dvom, skepticizem o stvarih, na katerih sloni morala, jim je bil zasajen v srca, oprijeli so se dvoma, ker jim je bil prijeten, in duše so jim zamrle; postali so mrzli, indiferentni, mrtvi. Ali naj jih Amerika oživi? Mogoče kakega posameznika, a večinoma moramo te mrtve duše smatrati za izgubljene. Ne pravim, da naj gremo preko njih na naše delo. Nikakor ne. Treba bo dobro na te mrtve duše paziti, ne ravno toliko, da bi jih morda oživljali, to bo Sisifovo delo, a v tem smislu, da svoje duševne smrti ne prenesejo še na druge duše, ki niso mrtve, pač pa — razdrapanje.

Mnogi so prišli v Ameriko z razdrapanimi dušami. Niso bili ravno mrtvi, kakor prvi, a duševna luč jim je ugašala že v starem kraju. Amerika s svojo navidezno prostostjo, svobodo... slabi ugledi, človeško, h hudemu nagnjeno srce. Prilika za uživanje, tovarišija, MRTVE duše, med katerimi so se morda naselili, pomanjkanje vsakega odpora, vsake duševne pomoči radi razmer na tujem, mogoče tudi zanikrnost od strani, ki je bila poklicana... vse te okolščine so na te oslabele duše uplivalo kvarno, da so se bolj začele hirati, morda niso popolnoma umrle, a so razdrapanje, razkosane do skrajnosti. Na tisočero jih je v krajih, kjer ni bilo nikoli rednega dušnega pastirstva. Tudi število teh že v starem kraju razdrapanih duš morda ni ravno veliko, a narastlo je in narašča, ker se jim pridružujejo duše, ki so postale in postajajo razdrapanje šele tu v Ameriki.

KAKO TO?

Ne bom se motil, če trdim, da je bila večina slovenskih naselencev primeroma dobra, da so imeli žive duše. Saj so Slovenci veren narod, in naselenci so iz kmetskih občin, kjer povprečno vera še kaj velja. A kaj se je zgodilo tu v Ameriki? Razmere so jih prisilile, da so se naseljevali v krajih, kjer za njih duše ni bilo poskrbljeno, ali prav nezadostno. Krivda ne zadene ne naselencev samih, ali le deloma, ne morda duhovnikov. Naselencev krivda ne zadene, ker jih je bilo morda premalo, da bi si bili duševnega pastirstva preskrbeli, morda jim je bilo tudi žal stroškov, saj vsak naseljenec gre za zaslužkom; tako so živeli in živijo, kakor pač gre. Da pa gre slabo, kažejo nam vsakdanje skušnje. Posledica je, da na tisočero takih, prej živih duš, postane razdrapanih, da niso ne žive, ne mrtve. Da tudi duhovščine ne zadene krivda, je jasno, ker dušno pastirstvo še mora organizirati, a kake dosledne organizacije slovenska duhovščina v Ameriki, vsaj po moji nemerodajni sodbi, NI IMELA. Vsak duhovnik je pač delal tam kamor je prišel, posamezniki so storiili mnogo več, kot je bila ravno njih dolžnost, a ker delo ni bilo organizirano, se mnogo duš pred pogubno razdrapanostjo ni moglo rešiti. Pogled na mnogobrojne ma-

le naselbine potrjuje, da je tako. Vsako očitjanje je izven mojega namena.

Mnogi teh živih duš so se naselili v krajih, kjer je nekako organizirano dušno pastirstvo vsaj za dotično naselbino obstajalo, ali se je organiziralo. Blagor jim, ker vsaj pri- like, da si ohranijo svoje duše žive, jim ni manjkalo.

Pa ni ostalo tako. Pridem do druge, zelo važne točke. Tam, kjer ni bilo pravega dušnega pastirstva, v malih, razstresenih naselbinah, ni ostalo samo pri obžalovanju vrednih razmerah. Prišel je sovražnik in začel — DELATI. Slabih časopisov, IN NA TORIŠČU ČASOPISOV SE BIJE V MODERNEM ČASU BOJ ZA — DUŠE, ne manjka nikjer, a med ameriškimi Slovenci so se pojavljali kakor gobe po hladnem jesenskem dežju. In grdi so, kakor le malokje, ker smo pač majhen narod, in pride vse pred javnost. Tudi osebnost se igrala veliko vlogo. Odveč je, da pišem o tem na obširno. Vsakdo, ki ne zatisne namenoma svojih oči, vidi, kam smo prišli.

Kakšne posledice so se prikazale? Po intenzivnem, lahko rečem, organiziranem delu sovražnikov so se razdrapale duše tako v malih, zapuščenih naselbinah, kjer sploh odpora ni bilo, ker skoroda nič dušnega pastirstva, a razdrapale so se tudi po istem delu sovražnika v vsaj nekoliko dušno-pastirsko organiziranih naselbinah. POGLJEŠTE ŠTEVILO ŠVICAŠVAGARJEV V SLOVENSkih ŽUPNIJAH. Ali niso to razdrapanje duše, ki morda podpirajo cerkev, pridejo tupatam tudi k službi božji, a doma, doma... leži na mizi in prihaja na mizo dan na dan drugi evangelij... SAJ SAMI VESTE, kako je.

Zdi se mi pa, da je še ena vrsta razdrapanih duš. Mor-da se motim, morda bo bolelo, A OMENITI MORAM.

Le omenjam, ker ni za javnost, temveč bolj za skritven kotiček v lastnem srcu. Ali se mi ne prepričamo, ali nismo sami razdrapani, ko mrtve duše delujejo z vso silo??? Saj vsakdo ve, kje je naša razdrapanost, kje naš prepir, v srcu ga boli, obsoja, obžaluje, rad bi odstranil, rad poizvil svojo dušo, a minejo dnevi, meseci, leta... prepir za kozjo brado ne jenja, duše pa umirajo, ker mrtve duše delajo, delajo složno, delajo prav peklenko. Ne pravim, da bi bilo namerkrat vse rešeno, ko bi jenjal naš prepir, ozdravela naša razdrapanost, a v marsičem se je obrnilo že na bolje in se obrača, ker razdrapanost je prišla V POLESTNO ZAVEST MOŽEM, LAJIKOM, KI IMAJO SRCE ZA UBOGI, ZAPE-LJANI NAROD, IN ZAČELI SO KLICATI! Narod se je od-zval, katoliški shodi so veselo, upolno znamenje med a-meriškimi Slovenci. NI SE VSE IZGUBLJENO, DUŠE SE NISO VSE MRTVE, samo razdrapanje so. Vsaj jaz vidim pot odprto za poživljenje razdrapanih duš našega naroda v A-meriki in stopil bom z OSEBNIM POZIVOM še pred vsa-kega.

Sobratje, svetni in redovni, odklonite me, ker se pre-drznesti stopiti pred Vas, ko sem šele došel, kakor Vam veli-vest in srce, a če me tudi odklonite, nekaj mi ne morete od-reči, namreč da s tem korakom v vsakem slučaju ozdravi-tudi moja strašno razdrapano dušo, kar naj bo uspeh tak ali tak, moje ozdravilo bo: Dixi et salvavi animam meam.



Sv. Jurij v So. Chicago.

Nekaj posebnega bo to, tako smo zaklicali, ko smo pri-nas v So. Chicagi brali vabi-lo na vinsko trgatve, ki jo je priredilo društvo sv. Jurija v Chicago. Hajdimo, ker mi smo pa od fare sv. Jurija. I-dimo pogledat če na Gorenj-skem v Nakljem res trta rodi in zori. Mogoče je vse, ker je je dandanes vse narobe... prav. Toraj, sedaj še domače pesmice kot...

Mi smo pa z Nakeljna, pijemo ga z frakeljna niso več pravilne. Oj ti "fer-derban" svet ti, kakšen je. Ko bi vi vse vedeli, kako so nas potegnili. Mi, kot zastop-niki fare sv. Jurija, smo došli dobre volje in smo mislili, da se bomo kot gostje zastonj pošteno nazobali letošnjega grozdja, ki je tako vabljivo

klicalo — vzemi me, vzemi me. Bistre oči za nami so pa klicale: primi te tatu! Primi-te tatu!

Kot nekaj ubogo Evo tako je tudi nas premagala skuš-njava in pritaženo smo posegli po grozdju in drugem sad-ju. Hipoma je bila roka pra-vice na rami in vsi štirje to-variši smo se kmalu znašli v ječi in smo morali drago od-plaćati, kar smo držali v ro-ki.

Povem vam, da tako dra-gega zelja še moj živ dan ni-sem jedel v pondeljek, kot ti-sti dan po vinski trgatvi, to je bilo 29. septembra. Pomis-lite ena zeljnata glava je sta-la dva dolarja. No, pa nič ne rečem, je bila vredna, ker je bila zadosti trda. Samo to pa pripomnim v imenu svojih to-varišev, da če še doživim ke-

daj vinsko trgatve, da bom še podkupil gospoda sodnika, samo da bo zgubil svojo ime-nitno službo, ker prestrego je postopal z ubogimi grešniki. Četudi je imel cilinder na gla-vi, pa bi bil lahko vsaj bolj vesel obraz pokazal, da bi se mi nepoboljšljivi grešniki ne bi bili tako bali: Prihodnjič bo drugače. To je sklep četvorice.

Joliet, Ill.

V tem letnem času smo Slovenci navadno vedno "bu-sy." S čem se ukvarjamo vsak lahko pogodi — ravno z isto stvarjo, kakor se ukvarjajo v sedanjem času tudi po vseh drugih naselbinah. Se pač pri-pravljamo, da nas mrzli dne-vi ne najdejo nepraviljene. — Victor Rodighiero, ki je z neprevidno hitro vožnjo po-vzročil dve prezgodnji smrti na North Broadway cesti, o katerem sem že zadnjič poro-čal je izpuščen na prosto pod varščino \$5.000. Porotna ob-ravnava se bo vršila meseca januarja.

Za razporoko sta te dni vložila prošnjo Mr. in Mrs. Jos. Legan. Zena je obtožila moža, da je rad popival, in da jo je gonil v poznih nočeh, ko je prišel domov, da naj gre od njega, ako ni zadovoljna z njim. Zadeva je prišla pred sodnijo.

V soboto popoldne je skočil z Ruby Street mosta v reko Desplaines znani Joseph Korevec. Žalostna tragedija je dala povod izguba denar-ja v svoti \$880, katere je mla-denček nahanil za ženitova-nje. Za svojo ljubljeno si je bil izvolil Mary Muren 17-let-no slovensko dekle. Že dve leti sta bila prijatelja in skle-nila sta iti v kratkem pred al-tar in si obljubiti večno zve-stobo. Tekom tega časa je Ko-revec pridno hranil in spravil skupaj omenjeno svoto. Zad-nji petek večer je šel h svoje-mu prijatelju Mr. J. Grahe-ku. Denar je imel seboj. Po-tem je šel še na dom Mrs. Au-sec in nato je šel na dom iz-voljenke. Ko pride tja je mis-lil njej pokazati denar, ki ga je nahanil, a na veliko začu-denje, denarja ni bilo več v njegovem žepu. Strašno razo-čaran je kar ostrmel. Začel je iskati, toda zastonj, vse je prešel in pregledal koder je hodil — toda denarja ni na-šel. Tako je ves zmeden iskal tudi v soboto. Toda brez vspe-ha. Popoldne ga je ta skrb zmešala. Šel je nekako proti 4. uri na Ruby Street, kjer je planil v umazane valove reke Des Plaines. Pri skoku ga je opazil neki mestni delavec iz mestnega vodovoda neki Ry-an.

Velika žalost je zadela s-tem njegovo izvoljenko in nje-gove sorodnike. Fant si je pre-več gnal k srcu izgubo denar-ja, kar mu je zmešalo um in ga poglalo v zmedenosti v smrt. Prizadetim naše soža-lje! Pokojnemu pa bodi Bog milostljiv!

Delavske razmere so po-stale zadnje dni nekoliko bolj-še, kakor so bile zadnje me-sece. V žičarni se je začelo delati nekoliko boljše, kar je sicer že čas.

štirje psi. Prvič je zapustil svojo slepo tovarišico.

Napadli so mladega lam-je-ka. Kazan mu je skočil za vrat in ga ubil. In predno se ni bil nasitil, si ostali psi ni-so upali približati se skupne-mu plenu. On je bil gospodar, on vsemogočni car in umakni-li so se že, če je samo zaren-čal. Samo če je pokazal zo-be, so se položili vsi tresoči se na trebuh v sneg.

Volkulja Sivka je prišla pol ure pozneje, žalostna, s povešenimi ušesi in glavo. Damjeka je komaj pokusila. Najraje bi se bila vrnila sama s Kazanom nazaj v gozdove. Kazanu pa je prav dobro uga-jala družba, v kateri je bil živ veliki čas.

Dva tedna sta pretekla ta-ko in vsled rastoče solnčne

— Poročila sta se te dni Miss Ana Bučar z 527 Mar-ble St. z Mr. Martin Jureči-čem z 1218 N. Center Str. Po-roka se je vršila v slovenski cerkvi sv. Jožefa. Poročne ob-rede je opravil naš domači g. župnik Rev. John Plevnik. Tovarišica je bila Miss Agnes Bučar, sestra neveste, tovariš pa je bil Albin Jurečič, ženi-nov brat. Svatba se je vršila na domu nevestinih starišev. Udeležba je bila jako velika. Mlademu paru, ki bo gnezdil na 1218 N. Center Str. želimo obilo sreče v življenju in mno-go vspeha! Poročevalec.

Pueblo, Colo.

Vreme je bilo zadnje dni dokaj hladno po tej okolici. Prvo slano smo že davneji-meli. Te dni pa je pritisnila s- tako silo, da je poparila vse cvetlice in zelenjavo, ki jih je dosegla.

Drugo žalostno vest imam za poročati, da se nahajajo naš preč. g. župnik Rev. Cyril Zupan v bolnišnici. Podvreči so se morali operaciji, ki so jo pa hvala Bogu kljub viso-ki starosti vspešno prestali. Dal Bog, da bi kmalu okreva-li in se povrnil med nas, ki jih težko pričakujemo.

Pozdravljam vse čitatelje tega lista širom Amerike! — Naročnik.

Kemmerer, Wyo.

Te dni sem obiskal Sublet, Diamondville in Kemmerer. Ustavil sem se, kakor navad-no pri Mrs. Motoh, tukajšnji zastopnici, ki me je gostoljub-no sprejela, zakar se ji iz sr-ca zahvaljujem.

V Subletu sem si ogledal nesrečno majno, kjer je zgu-bilo toliko premožljivih parjev svoje življenje, med temi tu-di 12 naših rojakov. Življe-nje je res žalostno. Trije ro-jaki so še vedno v jami, ker jih še niso našli. Zraven ne pustijo ljudi, ker stoji šerif pri majni. Delo gre bolj po-časi, ker je še vedno veliko plina. Uboge vdove jokajo do-ma z otroci. Pač nesrečne žrt-ve kapitalistov, ki ne pazijo na uboge delavce. Čas je že, da bi se uredile boljše razme-re za delavce.

Za uspeh na Subletu in o-kolicah se moram zahvaliti Mr. Korenu in Mr. Krantirju za pomoč in vožnjo z avtomobi-lom. Vsem starim in novim naročnikom se najlepše zah-valjujem.

Vreme se zadnje dni tukaj zelo spreminja. Na 1. oktoba-ri je padel sneg, ter nekoliko pobelil ter je zelo mrzel veter pihal.

Premogokopi še dobro de-lajo, kakor je po enih krajih slabo.

Z vspehom se moram poh-valiti. Zopet se je tuintam pri-dobilo listu več novih naroč-nikov. Vseposvoda, kjerkoli sem zanesel v naselbine liste lanske leto so letos že mnogo boljše razmere. To se vidi, kaj stori dober časopis. Iz iz-kušnje govorim in zato vem kako veliko moč ima časopis-je. Ljudje, med katere se pri-de prvič, zabavljajo čez ve-ro in duhovnike zgolj samo zato, ker jih v to navaja sla-bo protivrsko časopisje. Ko pa dobe tudi dober časopis v roke, ki jih o stvari pravilno pouči, tedaj postanejo ljudje kmalu drugega mišljenja in drugo leto so že drugačni. Za-to rojaki, ki agitirate za do-bro časopisje ne veste, kako ve-liko dobro delo delate, ko šir-ite dobro katoliško časopis-je. Zato naprej za katoliško časopisje!

Leo Mladič pot. zastopnik.

vročine je toplomer kazal ve-dno več stopinj in sneg se je začel tati. Kazan in psi so kljub oporekanju volkulje Sivke hodili proti jugu, proti človeški civilizaciji. Tako so prišli v bližino ene najbolj od-daljenih naselbin Hudsonske-ga zaliva.

Varčevati je tako dobro, kakor zasluževati.

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

V tem trenutku pa je kot siva, bliskovita strelica šinil Kazan v poltemi delajočega dneva na huskyja. Brez kri-ka se je navalil nanj in začel sta se boriti za življenje. Štirje psi so prihiteli in gle-dali iz daljave kakih dvanajst korakov oba bora, pričaku-joč bojnega izida. Volkulja Sivka je ležala mirno na tleh. Bila je kratka, a divja bit-ka.

Stari husky je bil dosedaj še vedno zmagal v vseh bo-jih, toda Kazan je bil zaje-dno pes in volk in vedel je za vse zahrbtnosti borenja. Ta-ko sta se naskakovala in va-

ljala po snegu, držeč drug drugega. Štirje psi so se pri-bližali, a si niso upali napa-sti enega ali drugega, če je padel na hrbet in pomolel-noge v zrak. Rajši so še čakali.

Kazan je začel s taktiko volka, začel je obkroževati nasprotnika, kakor je bil to storil s starim jelenom v druž-bi z volkuljo Sivko.

Husky ni mogel razumeti ta način boja. Težko se je su-kal, kajti ena rama mu je bi-la zdobljena. Kazanu se je vrnila vsa njegova čuječnost in pozornost.

Petkrat je napravil okoli-velikega huskyja usodepolni

krog. Nato se je pa nenado-ma kot strel zagnal v bok ne-prijatelja z vso svojo težo, da ga podere na tla.

Sunek je bil tako mogočen, da je husk odletel, padel vz-nak in pomolil vse štiri noge v zrak. In že so se vrgli nanj psi, ki so tvorili mrtvaški sod-ni dvor, in ga raztrgali.

Vse njih sovraštvo, ki se je nabralo tekem mesecev, v ka-terih jih je stari husky tirani-ziral, si je dalo v tem trenu-tku duška.

Kazan se je ponosno vrnil k volkulji in ta je z veselim cvilenjem položila gobec na hrbet zmagovalca. Slišala je, kako so pokale huskyjeve ko-sti v žrelih požrešnih psov.

XIX. Wildski karneval.

Tri dni in tri noči sta Ka-zan in volkulja Sivka živela

od zmrznjenega mesa stare-ga jelena in stala poleg njega na straži, v družbi štirih psov, ki so takoj pripoznali Kaza-na za svojega vrhovnega po-glavarja.

Volkulja Sivka se ni dosti brigala za to družbo. Rajši bi bila videla, da bi bila sama s svojim tovarišem in večkrat je skušala, ga povleči s seboj v gozd. Toda pri živilih kot pri ljudeh je želja po gospo-dovanju velika in Kazan je z veseljem spet našel svoje sta-ro dostojanstvo in pretekle čase, ko je gospodoval nad psi uprege.

Temperatura je postajala milejša in spet je bilo mogo-če hoditi na lov kot po nava-di.

Kazan je začel loviti po no-či četrtega dne z velikim nav-dušenjem. Za njim so šli vsi

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

6. Višji pomen gora.

To nikakor ni kako prazno domnevanje. Te in enake misli se urivajo z nepremagljivo silo vsakemu, ki opazuje gore in posluša kamniti njih jezik.

V gorah je pa izražena še druga ideja. Človek pride in more prodreti le do gotove višine; pretanek zrak mu zabranjuje, da ne more nadaljevati poti. Kaj to pomeni? Glej, tudi človeškemu delu so postavljene meje, ki jih brez greha prestopiti ne sme. Lepo je v tem izražena resnica, da je predznamenju napuhnjemu strmljenju postavljena nepremagljiva zapreka. Gore kličejo: Do sem, in ne dalje! Zato rabi sv. pismo podobno v nebo kipeče gore, ako hoče izraziti visokost in prevzetnost človeškega napuha. Psalmist pravi: "Gore (prevzetni) se pogrezujejo (pred Bogom) v sredo morja (Psal. 45,4)," in: "Gore (napuhnjene) se tavajo pred Gospodom kakor osek (Psal. 96, 5)." Ravno tako preči prevzetnim tudi prerok: "Glej, jaz pojdem nad te, kužna gora . . . stegnil bom nad tebe svojo roko in te bom prevladal s pečevja in te napravil sežgano goro . . . (Jeremija 51, 25)."

O višjem pomenu gor piše jako lepo učeni Bellarmine: "Od narave že meri človeško strmljenje kvišku. A kakor je v tem nepopolnem življenju povsod boj med resnico in lažjo, tako se prekine tudi to strmljenje mnogovrstno s prevaro in se goljufa. Mnogokrat smo podobni otrokom, ki si domnevajo, da zamorejo na bližnji gori nebo zgrabiti z roko ter drviijo navzgor. Prišedši tja vidijo prevaro in mesto bližje, jim je nebo še bolj oddaljeno. Bolj zadovoljni se podajo nazaj v nižavo, ker morejo na gori ravno tako malo zgrabiti za nebo, kakor doli. Ah, kolikokrat se varamo. Do koliko takih gor in holmov dospemo v življenju, in dozdeva nam se, da sloni sreča človeška na njih ravno tako, kakor oblaki na gorah. Kako se trudimo, da dospemo na kako višavo, kako se potimo, kako drvim. In če se nam je posrečilo priti na kak vrhunec, ah, kako se nam odpro oči radi izpremembe razmerja, v kateri se nam je vse prikazalo. Osramočeni potegnemo roko nazaj, s katero smo segli po bližnjem oblaku, in stemni se nam pred očmi, ko vidimo, kako se razširjuje okrožje; stere nas radi prepada, ki ga zapazimo tako blizu pred nogami. Še hujša in nevarnejša je zmota, ako zabrede naš duh v svojem naravnem strmljenju kvišku

v ono grešno smer, katera se nam naznamuje z besedami "napuh življenja" . . . Ah, le prerad se dviga človek v predznamenju napuha, le pregošto postane sicer dobro strmljenje kvišku grešno početje. Ako pa moremo pri tem človeškem početju tako lahko zaiti, koga naj si izvolimo za vodnika, da bo naša pot na vzgoraj vodno v pravem tiru? Drugega vodnika si ne moremo izvoliti, kakor onega, ki je sam prišel iz višine, da nas pelje tja na pravem potu in dvigne kvišku. Ta nam kliče: "Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride do Očeta, kakor le po meni."

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE
Prevaža pohištva — premo — les — in vse kar spada — prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

GRDINA IN SINOVI PRVI SLOV. POGREBN ZAVOD

1053 E. 62nd St.
CLEVELAND, O.
Randolph 1881

SLOV. RESTAVRACIJA.

JOHN STAYER

Domača kuhinja in mehke pijače.
Za obisk se priporoča
Slovincem in Hrvatom
1900 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom, blagim dobrotnikom in prijateljem in vsem rojakom po državi Colorado, Wyoming in Montani naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za liste Amerikanske Slovenec in Edinost, Ave Maria in St. Francis in vse drugo, ki je v zvezi z našim podjetjem in imenovanimi listi.

Rojaki prosimo Vas, pomagajte požrtvovalnemu in za katoliški tisek vnetemu možu Mr. Mladichu širiti dobro kat časopisje. Prigovarjajte svoj sosed in prijatelj, da s na liste naroče, da se tako za nese dobro časopisje v vsako slovensko hišo. Mr. Mladich vsakomur najtopleje priporoča!

Uprava A. S. in Ed. Ave Maria in St. Francis.

IZ JUGOSLAVIJE. (Nadaljevanje s 1. strani.)

razporežen in je imel 300 Din preveč, zopet napil. Od tam sem krenil v Domžale, kjer sem kobilico prodal za 6400 kron. Izdal sem se za mesarja iz Ljubljane. Voz in opremo pa sem nato prodal med potjo v Čeručah, kjer sem dobil denar. In zopet sem imel denar. — Preds.: Podjeten ste pa. No kaj pa ste napravili potem? — Ja gospod, v neumnosti sem delal. Čul sem, da se ob meji dobro kšef-tari in peljal sem se na Rakek. Tam sem si najel fjakarja in sem se izdal za Kodeljevega sina iz Ljubljane. Kot tak sem imel seveda zopet odprt kredit in precejšen ugled, ker Kodeljo ljudje dobro poznajo kot imovitega trgovca. — Tam sem naletel v Jelšah na posestnika Turka. Predsed.: No kako ste pa hoteli njega speljati? — Aj, pravil sem mu, da imam na Rakeku tri vagone konj za Italijo. Eden pa mi je med potjo poginil in bi rad kupil drugega. Turk je bil takoj pri volji, da mi prodaja konja. Vozil sem se pa okrog s fjakarjem Jurekom. — Preds.: Ali ste mu rekli, da ste Kodeljev sin? — I seveda sem mu, to sem mu moral reči, če ne bi se ne bil spustil mož v kupčijo. Zglahala sva za konja za 43.000 kron, na nakup pa sem mu dal 960 K. Obljubil sem mu, da dobi ostane drugi dan. Ta vražji fjakar, dvakrat Jurek, pa me je izdal, ker sem ga napumpal za 10 Din, češ da nimam drobiža. Opozoril je Turka, da naj pazi in mož se je res vsedel v kočijo in se je odpeljal z nama proti Rakeku. In to je bila moja zadnja pot. Med vožnjo sem namreč iz strahu skočil iz voza in pobegnil. Jurek in Turk pa sta se peljala k orožnikom in v prvi gostilni so me aretirali. In v zaporu se je zaključilo veselo potovanje.

Priče, večinoma oškodovanci in oni, katere je hotel podjeten pustolovec opehariti, so izpovedale v smislu obtožnice. Pojasnile so še nekatere podrobnosti kupčije, kar je povzročilo večkrat precej smeja in veselo razpoloženje v dvorani.

Porotniki so vsa vprašanja razun dveh potrdili, nakar je bil Heufel obsojen na 18 mesecev težke ječe.

Dosti je boljše nego preveč.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA
Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zu naj in znotraj, pokladam stenski papir.
Phone: Canal 0490.

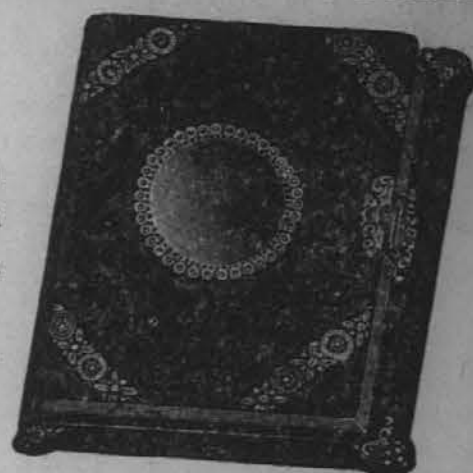
VELIKE PONUDBE

DO VSAKE IZMED TEH PONUDB JE OPRAVIČEN VSAKDO, KI PRIDOBILISTU "AMERIKANSKI SLOVENE" IN "EDINOST" TOLIKO NOVIH NAROČNIKOV, KOLIKOR JIH JE PREDPISANIH ZA VSAKO PONUĐENO NAGRADO. ROJAKI NA DELO! PRIDOBIVAJTE NOVIH NAROČNIKOV! GRE SE ZA KATOLIŠKI DNEVNIK! VSAKDO NAJ STORI V TEJ KAMPANJI SVOJO DOLŽNOST

ZA PET NOVIH CELOLETNIH ALI DESET POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASEN ALBUM ZA SLIKE

Velikost albuma je 12 inčev dolg 9 in pol inčev širok in 3 in pol inč debel. Album je lepo vezan, lepo dekoriran z najlepšimi finimi okraski in okovi. Na sredi ima udelano lepo okroglo ogledalo in se zapira z lepo zaponko. Je pravi kras za vsako hišo, v katerem imajo družine shranjene svoje slike. Požurite se za nove naročnike in dobite to lepo nagrado v Vašo hišo!



RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!



ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASEN RADIO APARAT S SLUŠALICAMI VRED

ki sprejema in deluje prav tako, kakor vsak velik v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje (Broadcasting station). Ta aparat bo, kakor nalašč za zimske večere. Vaš deček, Vaša hčerka bo vedno doma, ako boste ta aparat imeli v Vaši hiši. Pa tudi Vi boste slišali novice, govore, koncerte in petje, t. j. v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje. Zato pojdite takoj na delo, da preskrbite dobre zabave za sebe in svoje otroke za zimske večere!

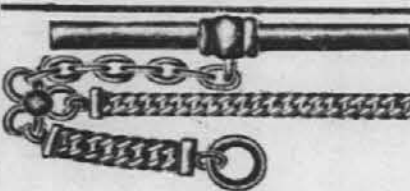


RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!— RADIO!—RADIO

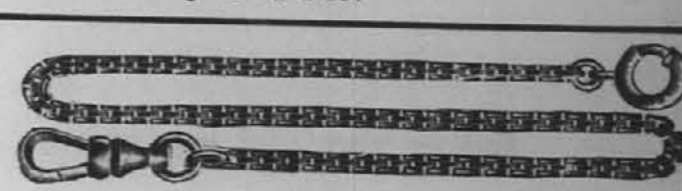
LEPA NAGRADA ZA ŽENE IN DEKLETA
ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASNO "SILVER MESH BAG" (SREBRNA ROČNA DENARNICA)

Ta denarnica je narejena iz jako dobrega materiala takozvane nemškega srebra. Je blizu 6 inčev dolga in 3 in pol široka. To je krasna nagrada. Žene in dekleta korajžno na delo!



štev. 1.

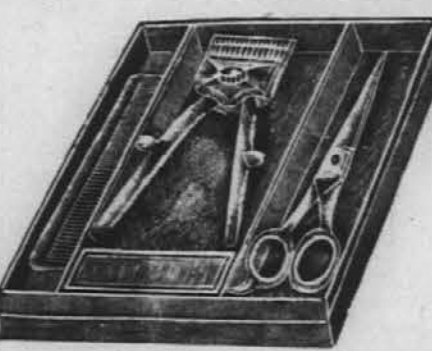


štev. 2.

ZA TRI CELOLETNE ALI ŠEST POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASNO ZLATO VERIŽICO

ki je jamčena. Ko boste poslali nove naročnike zapišite številke, katero želite. Krasna zlata verižica je velik dar za samo tri nove naročnike. Zato pojdite takoj na delo in dobite si to lepo nagrado!



ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POL-LETNE NOVE NAROČNIKE DOBITE:

BRIVSKO ORODJE (BARBER OUTFIT)

Komu ne pride prav, dober stroček za rezanje las? Zlasti na farmah in po kempah jih rabite. Prav tako škarije, česalnik in drugo. Pa tudi v vsaki hiši v mestu ali na deželi se večkrat rabi tako orodje. Samo dva naročnika pridobite za "Amerikanskega Slovenca in Edinost" pa Vam bomo poslali to nagrado. Hajd na delo, da boste deležni te nagrade.

ZA ENEGA CELOLETNEGA ALI DVA POL-LETNA NOVA NAROČNIKA DOBITE ENO IZMED SLEDEČIH TREH NAGRAD:

RADIO APARAT SAM (brez slušala)

Praktičen radio aparat, ki ga vidite na sliki brez slušala za na glavo. Aparat sprejema v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje. Krasen dar za enega naročnika!

ROŽNIVENEC

ki je pozlačen in je jako krasen dar, ki bo Vas spominjal na to kampanjo za katoliški list A. S. in Edinost.

DENARNICO (Pocket Book)

narejen iz usnja in je jako pripraven za moše. Je za bankovce in drobiž.

Samo enega naročnika pa ga imate!



Ko boste poslali naročnike omenite v pismu, katero izmed teh nagrad hočete.

ROJAKI KATOLIŠKI SLOVENC!

Mesec oktober in november sta najbolj pripravna za agitacijo. Večeri se daljšajo in ljudje posegajo po časopisju, da ga čitajo. Vaše delo bo odgovor na vprašanje, ali ameriški Slovenci hočejo imeti svoj lastni katoliški dnevnik ali ne. Ta kampanja je zato določena. Vas se tiče to vprašanje in Vi ga morate rešiti. Glejte, da ga rešite častno in to pa bo, ako boste pridno agitirali za katoliški list "AMERIKANSKI SLOVENE" IN "EDINOST". Torej na delo, da se doseže potrebni katoliški dnevnik!

Amerikanski Slovenec in Edinost

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

Tekom vašega življenja

V vsakem važnem momentu boste spoznali in cenili ugodnosti zveze z močno in sigurno banko, in zato se z zaupanjem obračajte na nas. Pošteni zanesljivi in postrežljivi uradniki vam bodo postregli pri:

Vlaganju denarja,

Kupovanju prvih hipotek (morgidž),

Potovanju v staro domovino,

Pošiljanju denarja v Jugoslavijo in druge kraje,

Kupovanju državnih, županskih, mestnih in obrtnih bondov,

Dviganju posojil za nakup domov in zavarovanje istih itd.,

Zapuščinskih poslih, nasledstvu, kakor tudi pri vseh ostalih bančnih poslih, ki jih nam poverite.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

Imovina \$20,000.000

Glavnica in prebitek \$2,000.000.

VARNA BANKA ZA VLOŽITI VAŠ DENAR.



PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

Gregorja pa je bil grof Schaumburg razžalil in gnal ga je mladostni pogum, da se vendar poskusi z Ostrovrharjem, in naperil je kopje proti njemu. A sreča mu je bila zopet mila; zakaj Janez Ostrovrhar se je domislil naenkrat, da se ima še maščevati nad Hohenwartom. Obrnil je konja in vpil Vitovcu, da naj se trdno drže, on da ide nad cesarja. Razveselili so se ga na levem krilu, kakor plitvine plavalcev, ki mu pojemajo moči. Srčnost in telesna moč sta takrat največ odločevali boje, in obojega je imel Ostrovrhar na prebitek. Ustavil je bil prodirajočega nasprotnika in spravi stranki zopet v ravnotežje. Huje se je vnel boj, in Ostrovrhar se je preril po silnem naporu že blizu cesarja; a kogar je iskal, tega ni dobil, in delal si je gaz zopet po drugi strani, ko ga dojde jezdec poslan od Vitovca, da naj pride na pomoč desnemu krilu. Njegov odhod je bil dal premoč nasprotnikom, in korak za korakom je potiskal grof Schaumburg Vitovca nazaj do rova. Godrnjaje je prihitel Ostrovrhar s svojimi hlapci pomagat. Sovražno kopje mu je bilo podrlo konja, in razkoračen je stal v prednji vrsti in se branil mnogobrojnim sovražnikom. Kadar so prihruli konjiki nadenj, je klical hlapcem, da naj bijejo konje po gobcih. Konji so se spenjali, obračali in mešali vrste, in besno je mahal na desno in levo Ostrovrhar in koplil mrtva trupla okrog sebe. A čez trupla so lezli novi sovražniki brez konca in kraja. Tako so se borili vroče ure, in zmaga se ni hotela nagniti na nobeno stran. Med hreščenje jekla in železa se je mešalo ječanje ranjencev in zamolkli stok borilcev, ki so zamahovali na nasprotnike. Redčile so se vrste Celjanov; a tako zagrizeno so se bojevali, kakor da jim je vsem navdahnili Vitovec obupni sklep, da zmagajo ali pa deajo. Cesar je gledal, kako umirajo zanj hrabri vojščaki, in inako se mu je storilo. Rešen je bil, in pot mu je bila prosta; a uvidel je, da ima, če zmore tudi Vitovca, še utrjeno mesto pred seboj, in da bo dealo stalo še mnogo, mnogo krvi, preden je vzame. Da bode prej ali slej njegovo, o tem je bil preverjen, in sklenil je počakati ugodnejšega časa. Ko je ukazal, da ima prenehati boj, so ga pregovarjali vitezi, ki so stali poleg njega, in ga rotili, naj dovoli še en napad, ker že omahujejo sovražniki. A on se ni dal pregovoriti. Tro-

benta je poklicala borilce iz boja, in vojski sta obstali ne-daleč vsaksebi, druga proti drugi obrnjeni. Trudni vojaki so posedli po tleh z orožjem pred seboj. Silno je že bila zaželela malega oddihljaja vojska Vitovčeva, in ne bila bi se mogla več dolgo braniti kljub trdovratnosti poveljnikov in junaštvu Ostrovrharjevemu. Nestrpen je čakal Vitovec, kaj da nameravajo nasprotniki. Cesar pa je skrbel, da dobo celjski grad čvrsto posadko in živeža in orožja za celo leto.

"Jaz pa pojdem z vami v Ljubljano," je dejal, "v lju-bo mojo kranjsko deželo, da ji potrdim pravice in izkažem novih milosti za zvesto pomoč."

"Hura, živio cesar Friderik!" so klicali vojaki in vihte-li meče, tako da je skočila Vitovčeva vojska pokoncu in zgrabila za orožje. Oni pa so se razvrščali in napravljali na odhod. Vesela slutnja je obšla nasprotnike, a niso si je u-pali vrjeti izprva. Kakor luč iz daljne hiše trudnemu po-potniku, ki je zašel ponoči, tako je prisvetila njim reše-nje, in nemi so stali v svojih vrstah, da ne bi izzvali moč-nejšega sovražnika. Le prešernemu Ostrovrharju ni dala miru burna kri. Šel je klicat Lambergarja in vpil, da se morata še poskusiti.

"Dobro," je odvrnil ta in pristopil; "a sedaj ne uteg-nem, ker odhajamo v Ljubljano." Oni pa se je čudil in vprašal, če vzamejo s seboj padle tovariše.

"Ali pa jih pokopljemo mi," je dejal, "z vso častjo. Jaz sem porok." Kmalu je bilo sklenjeno kratko premirje. Vitovčeva vojska je prenočila v mestu, cesarski pa so ta-borili v majhni daljavi. Oskrbeli so ranjence, pokopali mr-liče, drugega dne zarana pa odrinili veselo vriskajoč, s ce-sarjem v svoji sredi, proti beli Ljubljani.

IX.

Zamišljena njegova glava,
Srce mu v prsih je tesno.
S. Jenko.

Kakšne pojedine, kakšne veselice so se vrstile v Ljubljani, s tem ne bomo dolgočasili bralca. Cesar je bil pri-jazen in milostiv in je plačeval bogato vsako zaslug; naj-topeje pa so sijali žarki njegove milosti na brata Lamber-garja. A on je bil tudi strog sodnik, ki je klical pred sod-nji stol nasprotnike. Poslal je sla v Radovljico s pozivom, da se ima mesto pokoriti v enem tednu, in domislil se je tudi menihov gornjegrajskih in jih pozval na odgovor.

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno ureje-no mlekarno. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno naj-boljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

POVRŠNE SUKNJE IN OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI



VELIKA ZALOGA VSAKOVRSNIH JESENSKIH
OBLEK PO:

\$30.00 - \$35.00 - \$40.00 in višje

Ta vrednost je mnogo večja, kakor smo jo mo-gli še kdaj ponuditi v drugih sezonah.

Pa ne samb, da je vrednost večja, ampak tudi izbira je večja in dobro zamišljena, bolj kakor kdaj preje v tej trgovini. — Fantje in mladi možje bodo našli v naši trgovini različnosti v oblekah, natančno narejene po najnovejšem modelu in prihajajočem stylu, katere kupovalci sedaj najbolj zahtevajo. Od-raščeni možje pa bodo našli v tej izbiri sedanje in konservativne prejšnje mode obleke, ki so priljublje-ne njihovega okusa.

Povabljeni ste, da se zglosite v naši trgovini in si ogledate naše nove jesenske obleke.

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer.
Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.



JELINEK & MAYER, LASTNIKA

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 36th Street.
(C.)

Jutranje juhe ne beli preveč,
da imaš za zvečer še kaj.

Kar žena privarčuje je ta-ko dobro, kakor kar mož za-služi.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne de-narne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek
\$300,000.00.

C. E. WILSON, predsed.

JOS. MURN
SLOVENSKI ČREVLJAR
1011 N. Chicago St.
JOLIET, ILL.



Well Installed

THE
**MONCRIEF
FURNACE**

Postavimo jih v bližini 50 milj
od Jolietu.

Imamo zalogo železnine vseh
vrst.

**Joliet Slovenian Sheet
Metal Shop**

Jos. M. Klemenčič, lastnik

1214 N. Broadway

TELEPHONE 1255-M.

Gutter, Cornish, Slatting,
Ceiling Work.

ELY, MINNESOTA



GRAMOFONI

so pri zabavah kakor na-lašč. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in oglejte si jih. Imamo vsakovrstne slo-venške in angleške ple-šče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnjo obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Ka-kor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJU imamo v zalogi vedno najboljše, zakar se po-sebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA.

Phone: 184

ZA ROŽE

telefonirajte 65

Chicago Carnation Co.

407 Jefferson Street
Joliet, Illinois.

Fine prekažene in "sugar cured" šunke in slanina last nega izdelka, najprijetnejše ga duha in okusa. Poskusite jih še danes.

THE J. C. ADLER CO.
Telefon 101

Bluff and Jefferson Sts.
Joliet, Ill.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(Holy Family Society)
št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois.
Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1924:

Predsednik George Stonie
Podpredsed. John Kramarie
Tajnik Paul J. Laurich,

Zapisnikar Frank Videc
Blagajnik Jos. Gršič
Reditelj Martin Bluth

Nadzorniki:

Anton Šraj ml., Anton Bar-bich, Frank Vranickar.

Društvo šteje 494 članov in članic ter 182 otrok. Za 50c. na mesec se plača v slučaju bolezni \$1.00 bolniške podpo-re na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je iz-plačalo \$12,149.50 bolniške podpore.

Dne 1. marca 1924. se je na-hajalo v blagajni \$4788.87.

Rojaki pristopite v naše ve-liko društvo, kjer se lahko za-varujete za posmrtnino in bol-niško podporo.

Društvo plača \$1.00 nagra-de za vsakega novega člana, kakor tudi Družba sv. Druži-ne plača \$1.00 nagrade; torej \$2.00 za vsakega novega kan-didata, ki ga pridobite v dru-štvo.

Naš Mladinski oddelek van nudi lepo priliko, da zavaru-jete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed naj-močnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich,
815 N. Chicago St.; tajnik:
Paul J. Laurich, 512 N. Broad-way; blagajnik: Joseph Ger-sich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljšo svežo meso, suho pre-kajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVA-VE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem me-sarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR.

CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Beste Vi poslali kaj denar-ja v stari kraj to jesen?

Ako boste, potem se bo Vam dobro izplačalo, da pridete v to banko.

ŽE SEDEM-IN-ŠESTDESET LET smo mi v bančnem businessu in veliko tega časa smo posvetili specialiteti pošiljanja denarja v stari kraj.

Radi naših svetovnih zvez za pošilja-nje denarja ste lahko vedno ugotovljeni, da boste pri nas dobili

NAJNIŽJE CENE TUJEZEMSKEGA DENARJA. Pridite!

Premoženje te banke znaša \$13,000,000.00

**THE OLDEST
and LARGEST
BANK in JOLIET**